

Zkušenosti s chovem tibetské dogy

Česká republika je jednou ze 4 nejpřísnějších zemí v podmínkách chovu TMs a to s pravidly, která jsou nyní platná. Nakonec si všichni můžete prostudovat v přiložených materiálech, co je potřeba k uchovnění v 18 dalších státech. O mnohých z nich už se dá mluvit jako o velmocích v chovu TMs, a to i přesto, že zdaleka nechovají toto plemeno tak dlouho jako je chováno v České republice. Z mých 23letých zkušeností mohu říci, že začátky chovu byly neutěšené. Nebyli téměř žádní krycí psi, nebo se krylo jen velice malým počtem jedinců. Z tohoto důvodu bylo vysoké procento příbuzenské plemenitby, která sebou nesla spoustu závažných onemocnění. Odchovy trpěly nemocemi srdce, poruchami činnosti štítné žlázy, vážným onemocněním ledvin, epilepsií a autoimunitním onemocněním.

Bylo zde velmi málo importů a nebylo časté zahraniční krytí. Tím pádem se kruh uzavíral! Dnes jsme na tom v chovu TMs mnohem lépe. Je zde opravdu mnohem větší výběr psů ke krytí, máme zde importované psy a feny a chovatelé již mnohem častěji jezdí za novou krví do zahraničí. To vše ozdravuje chov. Všem chovatelům bych doporučila přečíst si knihu od Ing. Jaromíra Dostála – Genetika v chovu psů. Zde velice dobře popisuje důležitost genetiky v chovu psů. Příbuzenskou plemenitbu tam nazývá „týrání chovem“.

Rozhodně nejsem proti testování očí, štítné žlázy, dělat profil DNA, ale pouze doporučenou formou, bez jakéhokoli omezení v chovu. Podle mne by to byl v chovu krok zpět a současně s tím by se mnohonásobně zvýšil počet psů bez PP. Spousta států již toto vše vyzkoušela. Jako příklad uvedu Belgie, která se díky všem povinným testům a nařízením dostala do uzavřeného kruhu a slepé uličky v chovu. V současné době naopak podmínky chovnosti zvolnila a povoluje se zde např. krytí jedince s výsledkem DKK D i E bez dalšího omezení. A to Belgie není rozhodně jediným státem, kde se chov stal opět benevolentnějším. Genetika totiž nefunguje na principu 2-2=0. Český přední ortoped a posuzovatel DKK a DLK se dokonce podíval, že jsme hlasovali pro selekci DKK a DLK, když ani nevíme, co v plemeni máme. Nikdy u TMs nebyl dělán průzkum a reálný dopad na chov, což není otázkou 10 let. Již odsouhlasením tohoto omezení se chovná základna dost snížila a tak dělat další a další zpřísnování chovatelských podmínek by v chovu mělo negativní dopad na zdraví. Já sama za svou osobu, která se chovem zabývá 23 let, jsem pro to jednoznačně chovatelům doporučit testovat oči, štítnou žlázu a absolvovat další možná vyšetření, ale pouze **DOPORUČIT NIKOLI NAŘÍDIT!** Každý chovatel je zodpovědný za své odchovy sám.